

A kolozsvári m. kir. Tudomány-egyetem és Erdélyi Múzeum-egylet könyvtárának használata 1903-ban.

H ó n a p	Házi használatra kivett művek		Az olvasóteremben használt művek	
	Hány mű	Hány darab	Hány mű	Hány darab
Januáriu s	453	507	1006	1359
Februáriu s	402	479	1112	1502
Márcziu s	321	395	1447	1788
Áprili s	307	412	810	1175
Május	275	381	720	1084
Júniu s	239	354	579	898
Szeptember	375	465	2857	3658
Október	536	627	4329	4957
November	825	926	4773	5864
Décember	693	784	3101	3718
Összesen :	4426	5330	20734	26003

**A MÚZEUMOK ÉS KÖNYVTÁRAK
ORSZ. FŐFELÜGYELŐSÉGÉNEK NEGYEDIK
KÖNYVTÁRNOKI SZAKTANFOLYAMA.**

A múzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelősége által f. évi július hó első felében a M. Nemz. Múzeum Széchényi orsz. könyvtárában rendezett negyedik könyvtárnoki szaktanfolyam a szakemberek oly élénk érdeklődése mellett folyt le, mely mindennél jobban igazolja a főfelügyelőség által meghonosított intézménynek népszerűségét és gyakorlati szükségességét.

A főfelügyelőség részéről meghívott és segélyezett tíz hallgató közül kilencz azon vidéki szakemberek sorából került ki, a kik vidéki nyilvános könyvtárak vezetésével vannak megbízva, egynek pedig ilyen megbízatásra közeli kilátása van. E rendes hallgatók névsora a következő:

1. *Alapi Gyula* Komárom vármegye levéltárnoka és könyvtárnoka,

2. *Bodnár János* nagyvárad i tanító, a Szigligeti-társaság nép-könyvtárának öre,

3. *Bölcskei Lajos* szabadkai főgimn. tanár, az ottani köz-könyvtár öre,
4. *Frenyó Lajos* eperjesi főgimn. tanár, a kollégium könyvtárnoka,
5. *Dr. Gyöngyösy László* bártfai főgimn. tanár,
6. *Haugh Béla* szegzárdi főgimn. tanár, a tolna-vármegyei múzeum öre,
7. *Miklószy Ferencz* nyitrai főgimn. tanár, a vármegyei múzeum öre,
8. *Milleker Bódog* a verseczi városi múzeum öre és a községi tanintézetek könyvtárnoka,
9. *Naményi Lajos* az aradi Kölcsey-egyesület könyvtárának öre.
10. *Simon Géza* máramarosszigeti főgimn. tanár, az ev. ref. liceum könyvtárnoka.

Ezekon kívül az önkéntesen jelentkezők közül a részvételre engedélyt nyertek:

1. *Cserzy Mihály* (Homok) hirlapíró Szegedről,
2. *Dömökös László* hirlapíró Szegedről,
3. *Horváth Janka* okl. polg. isk. tanítónő Budapestről,
4. *Krehnyay Béla* hirlapíró Budapestről,
5. *Móricz Bálint Dezső* bölcsészethallgató Budapestről,
6. *Dr. Pekár Károly* lőcsei főreáliskolai tanár,
7. *Péternell József* kassai jogakadémiai hely. könyvtártiszt,
8. *Simonyi Béla* ujvidéki főgimn. tanár,
9. *Székely Dávid* könyvkereskedő Budapestről.

Az előadások tárgyai a következők voltak:

I. Paleografia és a kéziratok kezelése; előadta 16 órában dr. *Fejérpataky László* egyetemi ny. r. tanár, a M. Nemz. Múzeum Széchényi orsz. könyvtárának igazgatója, múzeumi és könyvtári orsz. felügyelő.

1—2. A palaeografia a könyvtári szolgálatban. Az írás anyaga és eszközei, különösen a pergamen és a papíros.

3. Irott könyvek formája.

4—5. Az írás fejlődése a középkor elejétől az ujkorig.

6. Kormeghatározási gyakorlatok az írás alapján.

7—8. A középkori szórövidítések rendszere.

9. Gyakorlatok a rövidítések megoldására.

10—11. Kortani alapismeretek.

12. Középkori keltezesek megoldása. Kortani segédkönyvek.

13—14. Középkori kéziratok. (A Korvina, magyar vonatkozású kódexek.) Kódexek leírása. Nyomatott katalógusok.

15—16. Oklevelek és ujkori kéziratok lajstromozása. Kezelésüknek és megóvásuknak módja.

II. Elméleti és gyakorlati könyvtári ismeretek; előadták: a) dr. *Esztegar László* m. nemz. múzeumi ör, b) *Varjú Elemér* m. nemz. múzeumi segédör összesen 30 órában.

- a) 1. A bibliografia és a könyvtárak.
2—3. Bibliografiai rendszerek.
4—5. Könyvtári szakczimtárak.
6—7. A külföldi bibliografiai irodalom ismertetése.
8—9. A magyar bibliografiai irodalom ismertetése.
10. A köteles példányokról szóló törvény és végrehajtása.
11. Modern nemzetközi bibliografiai mozgalmak.
12. Az irodalmi levelek gyűjtése és könyvtári feldolgozása.
- b) 1—2. A könyvtárak célja, nemei. A könyvtárügy története külföldön és hazánkban. Hires könyvgyűjtők és könyvtáralapítók.
3—4. Könyvtárápületek és berendezésük.
5—6. Könyvtárak alapítása, gyarapítása és kezelése.
7—8. A könyvtári forgalom szabályozása. Használat, kölcsönzés.
9—10. A könyvtárak fenntartása. Könyvtisztítás, javítás és kötés.
11—12. A könyvnyomtatás történetének rövid áttekintése.
13—14. Ősnyomtatványok, könyvészeti ritkaságok, különösségek, különleges gyűjtemények a könyvtárakban s ezek kezelése.
15—16. A könyvnyomtatás története hazánkban. A régi magyar könyvtár.
17—18. A grafikai művészetek; a könyvillusztráció. Műlapok kezelése és katalogizálása.

Az előadások július 4-ikén kezdődtek és 14-ikén értek véget, mely idő alatt a hallgatók az előadók vezetése alatt megtekintették az egyetemet, a műegyetemet, a képviselőház, az iparművészeti múzeum és a kereskedelmi és iparkamara könyvtárait is, továbbá az országos levéltárat, mindenütt az illetékes tisztviselők szíves és tanulságos kalauzolása mellett. A M. T. Akadémia könyvtárának megtekintése sajnálatra a könyvtári hivatal részéről felmerült akadályokba ütközött. A Széchényi orsz. könyvtár a tanfolyam egész tartama alatt különböző gyakorlatok céljából a hallgatók rendelkezésére állott.

A tanfolyamban részt vett szakemberek az előadások hallgatásáról hivatalos bizonyítványt kaptak.

• Az előadók úgy előadásaikban, mint a résztvevőkkel való magán érintkezéseikben, ezuttal is iparkodtak a hazai könyvtárnokok között örvendetesen ébredező kartársi szellem és könyvtárügyi közvélemény fejlesztését előmozdítani, s az ez irányú törekvések remélhető üdvös hatásait a tanfolyamokat rendező orsz. főfelügyelőség működésének legbecsesebb eredményei közé sorolhatja.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. *Fejérpataky Lászlónak*, a Magyar Nemz. Múzeum könyvtári osztálya igazgatójának, a könyvtári szaktanfolyamok szervezése és rendezése terén immár negyed ízben kifejtett lelkes ügybuzgóságáért, elismerését fejezte ki. (Budapesti Közlöny 1904. aug. 23. 192. sz.)